

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2025. július 24.
(csütörtök)

Szepesy László

48. AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

Énekek: 249, 111

Alapige: Ámós 8,3-5a

„Azon a napon jajjá változnak a templomi énekek, így szól az Úr Isten, és temérdek lesz a hulla; szó nélkül hányják mindenüvé. Halljátok meg ezt ti, kik a szegényre törtök, és e föld szegényeinek kipusztítására. Mondván: Mikor múlik el az újhold, hogy gabonát árulhassunk? és a szombat, hogy megnyithassuk a gabonás házat?”

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztus által, köszönjük Neked, hogy már ez a lelki ének is buzdított, bátorított és felszólított minket arra, hogy Téged áldjunk, és olyan Úrnak és Istenünknek ismerjünk, aki méltó vagy erre. Köszönjük, hogy már a Te személyed is, akit megismerhetünk az igén keresztül, önmagában dicséretre méltó. Hogyha ismerjük a Te irgalmadat, kegyelmedet, hosszútűréseidet, igazságosságodat, hatalmadat, bölcsességedet, és még sorolhatnánk, már annak arra kellene indítania bennünket, hogy őszinte hittel, szívvel és igazi örömmel Téged dicsérjünk. És különösen igaz ez, ha a Te munkáidra is gondolunk, mindarra, amit értünk tettél. Akár a teremtésünkre, létezésünkre gondolunk, vagy megváltásunkra Jézus Krisztusban, vagy arra, ahogyan a Szentlélek naponként munkálkodik a mi szívünkben és életünkben, már ez is nagy örömmel tölt el bennünket, és még inkább, Urunk hogyha a személyes életünkre nézünk. Hisz mindannyian más

AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

és más utakat járunk be, más dolgok történnek velünk, de közös tapasztalatlak lehet, hogy gyermekeidként szeretsz bennünket, formálsz, megvédesz, ha elbukunk, felemelsz bennünket, és mindig velünk vagy.

Hálát adunk Neked, hogy azért gyűjtöttél ma is össze, hogy Téged áldjunk és dicsérjünk. Szeretnénk ezt tenni. Látod, hogy mi van a szívünkben, látod, hogy milyen napunk volt, látod, hogy jelenleg milyen érzések, gondolatok kavarnak bennünk, akár aggodás, akár különféle problémák, vagy éppen hálaadás és öröm. Kérünk, Urunk, hogy Lelked által mindenképpen emelj fel magadhoz, és segíts úgy dicsőíteni Téged, hogy megalázzuk magunkat a Te szavad előtt, amely minket felszólít, amely utat mutat, amely tette ösztönöz. Segíts, Urunk, Lelked által Téged dicsérnünk nemcsak ebben az órában, hanem egész életünkkel. Ezért kérjük, hogy most is, amit megmutatsz az ígén keresztül, hadd válják valósággá számunkra, és hadd formálja szívünket.

Így kérünk, hogy áldd meg együttlétünket szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

Igehirdetés

Isten ítéleteivel szembesülni a Bibliában sosem egyszerű és könnyű dolog. Az Úr haragja – akárcsak az Ő kegyelme – hatalmas, és amilyen csodálatos számunkra az Ő szeretete, annyira borzasztó és félelmetes az Ő ítélete. A felolvasott néhány versben egy ilyen megdöbbenő, szörnyű és rémisztő ítéletről olvasunk, amikor Isten hosszú türelmi idő után az asszír seregek által eltörölte a föld színéről Izráel királyságát, és a városok pusztulásába kapunk betekintést. Ezekben a városokban – olvastuk Ámóstól – mindenhol szanaszét fognak heverni a tetemek: az utcákon, a házakban, a palotákban, a köztereken, a piactereken minden tele lesz holttestekkel. Olyan sok lesz a halott, hogy nem lesz, aki tisztességesen eltemesse, hanem Ámós azt mondja: „szó nélkül hányják mindenüvé” azokat. Borzalmas ítélet, szörnyűséges jövőkép Ámós kortársainak, és mégis Isten igazságos bírói döntése. Mert a próféta nem hagy kétséget afelől nekünk, hogy mindez Isten ítélete és műve lesz, aki jogosan fogja megbüntetni Izráel népének súlyos bűneit. Amikor Isten ítéleteiről olvasunk, egyrészt az Ő haragjának félelmetes voltát ismerhetjük meg, hogyha magunkat is beleképzeljük a megszólítottak helyzetébe, és Istenről elhiszük mindazt, amit magáról kijelent. Ugyanakkor meg is alázhatjuk magunkat ez előtt a hatalmas Isten előtt. Mert ítéleteit ezért jelenti ki, hogy lássuk Őt igazságosnak, hatalmasnak, magunkat por-szemeknek, és indítsa ez a szívünket arra, hogy alázzuk meg magunkat Előtte. Másrészt nem csak azt tanulhatjuk meg, hogy Isten haragja félelmetes, hanem azt is, hogy igazságos az ítélete, és a mi bűneinkről is tanulhatunk, hiszen a próféták indoklásként felsorolják azokat a bűnöket, amelyek miatt ilyen súlyos büntetés érte a népet. A próféták általában ezt így szokták tenni,

mert így kapták az Úrtól, mert amikor Isten ítéletet hirdetett, szinte minden esetben felsorolta azokat a bűnöket, amelyek idáig juttatták népét. Több okból szokta felsorolni a bűnöket. Egyrészt azért, hogy mindenki lássa Isten igazságosságát, hogy Ő nemcsak úgy kénye-kedve szerint büntet meg embereket, hanem jogosan: törvénye megszegéséért. Másrészt pedig azért sorolták fel a próféták a bűnöket, hogy népe tagjai mindig tisztában legyenek azzal, miből kellene megtérniük, mi miatt kellene bűnbánatot tartaniuk. Amikor elhangzik a prófétai szó, tisztában legyenek azzal, mi az, amit az Úr az ő szívükben kifogásol, bűnként tart számon.

Ámós próféta könyvében több ilyen bűnfelsorolással, ilyen szakasszal találkozunk, amelyek Izráel vétkeit tartalmazzák. Ezeket a bűnöket két fő csoportba lehet sorolni, maga a próféta is ezt teszi. Az első az Isten ellen elkövetett, többek közt a megromlott istentiszteletben is megmutatkozó bűnök, a másik pedig a felebarátaink ellen elkövetettek. Mert aki nem tiszteli és szereti Istent, az az emberekkel is csak bűnös módon tud bánni. Az 1Ján 4,20-21 világosan beszél erről a szoros kapcsolatról, és a Szentírás ezt egyértelművé akarja tenni nekünk, hogy az Úrral való kapcsolatunk tükröződik az egymással való kapcsolatunkban, az emberekkel való bánásmódunkban. Ezt olvasunk az 1Ján 4,20-21-ben: *„Ha azt mondja valaki, hogy: Szeretem az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az: mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti az Istent, akit nem lát? Az a parancsolatunk is van Őtőle, hogy aki szereti az Istent, szeresse a maga atyjafiát is”*. Ez az egy igeveres elég ahhoz, hogy lássuk a két féle kapcsolat közötti összefüggést: amilyen az Atyával, a Fiúval és a Szentlélekkel a kapcsolatunk, az megmutatkozik az emberi kapcsolatainkban.

Izráel népe életéből mindkét szeretetkapcsolat hiányzott. Az Urat nem tisztelték és szerették, csak a maguk által kitalált bálványokon keresztül, és ez olyan élethez, társadalmi, emberellenes bűnökhöz vezetett, mint amikről Ámós könyvében olvasunk. A folytatásban ilyenekre tér ki a próféta, pl. arra, hogy a szegényeket szándékosan szolgaságba kényszerítették. Most nem megyek ebbe a témába bele, majd a következő alkalommal térünk ki rá bővebben, de azért képzeljük el, hogy mit jelent egy emberi életet így tönkre tenni, hogy rabszolgává válik az illető, és valaki ezt szándékosan teszi vele. A szegényeket továbbá kifosztották. Ez rablás. És szemetet adtak el nekik eledelül, nem gabonát, hanem romlott gabonát, illetve majd beszélünk legközelebb róla, hogy nem emberhez méltó ennivalót. Mert ez a két dolog mindig együtt: az Istenben való hitünk meghatározza az emberekkel való bánásmódunkat. Egy nép minél jobban eltávolodik Istentől és az Ő igéjétől, annál inkább megromlik erkölcsé, mindennapi élete. Jelenleg ennek lehetünk szemtanúi világszerte: a nyugati civilizációban is, de hazánkban is látunk erre számtalan példát. Azok a romlott és eltorzult erkölcsök és ideológiák, amelyekkel nap mint nap bombáznak minket, az istentelenség következményei

AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

és gyümölcsei, az, hogy a népünk kapcsolata rossz az Úrral. Ezek miatt hirdetett az Úr ítéletet Izráel ellen Ámós korában, miután hosszú ideig türelmes volt hozzájuk, és megtérésre szólította fel őket. Ebben a 8. fejezetben már Isten a türelmi idő végéről és az ítélet elközeledtéről beszél. Isten többé nem bocsátja meg népének a bűneit. Konkrétan ezt kimondja az előző versben: „*nem bocsátok meg neki többé*”. Nézzük meg ebből a felolvasott szakaszból, hogy mik is ezek a konkrét bűnök, milyen romlott gondolkodásmódra, lelkeségre mutat rá az Úr, ami Izráel népének vesztét, romlását és ítéletét okozta. Ma csak elkezdjük ezeket a bűnöket megnézni, de nem lesz időnk befejezni.

Az első, amit Ámós megemlít, az istentiszteleten elkövetett bűnök. Mert a templomban és a gyülekezetben is lehet vétkezni az istentiszteletünkben. Ámós próféta már korábban sok mindent elmondott az Izráelben zajló hamis bálványistentiszteletekről. Ebben az igében két dolgot emel ki: az egyik az éneklés, a másik pedig az a lelkület, az a figyelmetlenség, amivel részt vettek az istentiszteleteken. Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy Ámósnak nem az ellen kellett szót emelnie, hogy az emberek nem járnak el az istentiszteletekre áldozatot bemutatni. Ez nem volt probléma Izráelben, legalábbis úgy általában, mert mindenki adott a látszatra, hogy vallásos embernek tűnjön. Még ha képmutatásból is, de ez egy fontos dolog volt, hogy az ember ne látszódjon istentelennek. Ez népünk életében is megfigyelhető volt, még 100 évet se kell visszamenni a történelemben, amikor igenis elvárták az emberektől, hogy legyenek ott az istentiszteleten. Modern korunk vívmánya az, hogy sokan úgy gondolják, hogy a gyülekezetbe, templomba, istentiszteletre járás nélkül is lehet az Urat imádni és követni. Bár igaz, hogy az ige szerint Istent elsősorban lélekben és igazságban imádjuk, de mégsem úgy, ahogyan mi akarjuk, és nem a gyülekezettől függetlenül. Sok magát kereszténynek mondó ember, fiatalok és idősek egyaránt, szabadnak hiszik magukat abban a kérdésben, hogy kell-e istentiszteletre járniuk, vagy sem. A Szentírás azonban ezt nem kezeli kérdésként, mert az Úr annyira egyértelműen megparancsolja nekünk, hogy testvéri közösségben imádjuk Őt, hogy ez nem képezheti vita tárgyát. Ez csak a modern gondolkodásunk eredménye, hogy ezt egy lehetőségnek gondoljuk. Az igében több világos felszólítás is elhangzik ezzel kapcsolatosan. Rögtön a 4. parancsolat, az Úr napjának megszentelése, valamint az olyan igehelyek, mint az 1Tim 2,1, vagy 4,13, világosan megparancsolják, hogy tartsunk olyan gyülekezeti alkalmakat, jöjjön össze a hívó nép olyan alkalmakra, amelyeken közösen imádkozunk, énekelünk, ígét olvasunk és magyarázunk, azaz Istent állítjuk a központba, és Őt imádjuk. Aki új szívet kap az Úrtól, és megtér, annak ez természetessé válik, magától értetődő dologgá, hogy vasárnap Isten népe társaságában, közösségében imádja az Urat. Emlékszem, én gyerekkoromban nem jártam templomba, de amikor az Úr megszólított, és előfordult egyszer-egyszer olyan vasárnap, hogy

nem tudtam elmenni Istentiszteletre, mindig hiányérzet volt bennem, hogy most nem ott vagyok, ahol lennem kell. A képmutató vallásos ember is érti ennek a dolognak a fontosságát, ezért Izráelben Ámós korában nem azzal kellett viaskodnia a prófétának, hogy az emberek járjanak templomba és istentiszteletre, hanem a lelkiséggel, azzal, ahogyan azokon az alkalmakon részt vettek.

Egyszóval úgy tudnánk jellemezni ezt a viselkedést, amit az Úr kifogásol, hogy képmutató volt. Képmutató módon vettek részt az istentiszteleten. Énekeltek, ezt hangsúlyozza is az ige, az Úr ezt mondja: „*Azon a napon jaj-já változnak a templomi énekek*”, tehát itt nem azt kifogásolja az Úr, hogy nincsenek énekek, és nincsenek ott az emberek, mert ott voltak és énekeltek, de azt kifogásolja az Úr, hogy úgy tettek, mintha tisztelni és dicsőíteni akarnák az Urat az énekükkel, de ez nem volt őszinte. Nem őszinte hitből és szívből jött ez az ének, hanem megszokásból. Bűnbánati énekükből hiányzott az őszinte bánkódás, szomorkodás, fájdalom; kéréseikben nem volt hit, reménység, Istenben való bizalom, mert vannak énekek, amelyek ezekre emlékeztetnek minket. Az Istent dicsőítő énekeiből hiányzott az Úr igazi ismeretéből származó szeretet (ismerem az Urat, és ezért szeretem Őt), az őszinte hála megszámlálhatatlan jótéteményért, amiben engem nap mint nap részesít, a személye iránti hódolat, annak magasztalni akarása, az őszinte megalázkodás Előtte. Ezek hiányoztak az énekekből, hiányoztak az emberi szívekből. Éneküknek igazi örömről kellett volna bizonyosságot tennie, és ők mégsem találtak semmi gyönyörűséget az Úrban, semmi olyat, aminek őszintén örülhettek volna. Miből tudjuk ezt? Egyrészt onnan, hogy Ámós korábban már mondta, mert az Úr kijelentette általa, hogy az Úr számára utálatosak énekeik, másrészt pedig onnan, hogy a prófétának le kell lepleznie az istentiszteleten jelen levő emberek gondolatait, hogy miközben énekelnek és ott vannak, gondolatban hol járnak. Ezt fel kellett fednie a prófétának. És Ámós ki is mondja, amit valójában az emberek magukban gondoltak, miközben részt vettek az istentiszteleteken, ez pedig a következő volt. Ott ültek vagy álltak az istentiszteleten, és közben magukban ezt gondolták: „*Mikor múlik el az újhold, hogy gabonát árulhassunk? és a szombat, hogy megnyithassuk a gabonás házat?*” Más szóval: ezek az emberek, miközben a gyülekezetben énekeltek, vagy esetleg hallgatták a beszélőt, és elvileg ünnepeltek, mert ezek ünnepnapok voltak (a szombat és az újhold is), legbelül a munka után vágyakoztak, legszívesebben dolgoztak és pénzt kerestek volna. Mikor múlik el már az ünnep, hogy kinyithassam a boltot és árulhassam a gabonát? Miért volt ez a szívükben? Azért, mert távol voltak az Úrtól, nem találtak Őbenne semmit, aminek örülhettek volna, semmi ünnepelni valót, mert nem ismerték Őt ilyenek. Semmi vonzót nem láttak, ami miatt az istentiszteleten őszinte szívvel részt akartak volna venni, semmi örülni valót, ami szívből jövő éneklésre és hála indította volna őket.

AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

Olyan ez, mint amikor valaki egy minden finomsággal megterített asztal előtt áll, amelyen finomabbnál finomabb ételek, húsok, sütemények vannak feltálva, ott áll az illető előtte, és egy kisujjal sem nyúl hozzájuk, hanem magában egy penészes, büdös, romlott kenyér után sóvárog. Ugyanilyen dolog részt venni az istentiszteleten, ahol a mindenható Isten teljes gazdagságával ott áll előttünk, Ő van a középpontban, és mi mégis máshol járunk, más után vágyódunk. Az ember az után vágyódik, hogy hadd mehessen már dolgozni, múljon már el az az 1-2 óra, amit itt eltölt a gyülekezetben, hadd mehessen vissza az életbe, és tölthesse úgy szabadidejét, ahogyan mások, sportolva, kirándulva, szórakozva, hobbijának élve vagy máshogy.

A próféta kíméletlenül leleplezi a képmutató, vallásos embert, aki külsőleg részt vesz a gyülekezeti alkalmon, az istentiszteleten, de szívében távol van az Úrtól, máshol jár, más után vágyakozik, mert igazából mást imád. Örömet nem az Úrral való kapcsolatában remél és kap, hanem mindattól, amit ez a világ nyújtani tud neki, és ezért vágyódik ez után, mert azt hiszi, hogy az boldogabbá tesz, ha a vasárnapot kirándulással vagy a családdal tölti, és nem itt a gyülekezetben. A munkától, a pénztől, de még a ravaszságtól is titkos örömet remél az ember, az ilyen ravaszságtól, hogy a szegényeket hogy lehet átverni, és akkor ezek az emberek még dicsérték is magukat, hogy ó, milyen találékonyak és leleményesek vagyunk mások kifosztásában, pedig dehogy voltak azok, csak álnokok és hazugok. Azt, ami a szeme előtt van, az ember nem látja a gyülekezetben. Nem hallja az őt megszólító Úr hangját, aki hívja magához, aki beszélni akar vele. Ebből a beszélgetésből ki akar lépni az ember, pontosabban nem akar néha becsatlakozni se, mert nem figyel arra, amit az Úr mond, és úgy nem lehet beszélni valakivel. Nem örül az imádság lehetőségének, ami kiváltság, mert Isten nem köteles meghallgatni bennünket, és mégis megadta ezt a lehetőséget nekünk. Az énekek bátorítására, lelki tartalmára, intésére nem figyelünk, amely énekekbe hívó elődeink hite van belefoglalva, amely támasza lehetne a mi hitünknek, amely terelhetne bennünket akár az ígére való figyelésre, akár bármi más útra. Nem látja hívó testvérei életében és hitében Isten kegyelmének millió megnyilvánulását. Nem látja az életeket, mert nem ismeri azokat, akik ott ülnek mellette, hogy Isten hányféle módon szabadít, könyörül és kegyelmez meg testvéreknek. Mindezek nem jelentenek neki semmit, és ezért elvágyódik, máshová kívánczik a gyülekezetből és az istentiszteletről. Isten tisztelete számára nem kielégítő élmény, untatja, sőt igazából bosszantja is, hogy részt kell vennie, mert megszívesebben mással töltené az időt.

Izráel népének tagjai közül sokan így vettek részt az ünnepeken, azokon a különleges napokon, amelyeken hangsúlyosan is az Úrra lehetett volna figyelniük, amikor külön is Őt imádhatták volna. Ezek közül a szombat és az újhold ünnepei voltak a leggyakoribbak, ezért említi a próféta ezeket, és ezeken az ünnepnapokon nem volt szabad a boltoknak nyitva lenniük, hanem

mindenkinek az istentiszteletre kellett mennie. De hogy gondolkoztak Izrá-el népének tagjai? Ezek az ünnepek és ünnepnapok csak időpazarlásnak, elfecsérelt időnek tünnek a többség szemében, és azt várták: „*Mikor múlik el az újhold, hogy gabonát árulhassunk? és a szombat, hogy megnyithassuk a gabonás házat?*” Miért ez után vágyódtak? Mert ez okozott nekik igazi örömet. Szomorú valóság, hogy a bűnös szív nem képes megelégedni, örömet találni Isten személyében és a Vele való kapcsolatban. A bűnös szív csak e világ múló, bűnös élvezeteit keresi, és ezért ez után is vágyódik. Pedig ha valaki igazán megismeri az Urat, akkor nem Vele akarná tölteni az idejét? Vajon az Ő személye, tökéletességei, szeretete, türelme, kegyelme, jósága nem vonz magához minket? És mégis a bűnös szív e világ dolgai után vágyódik, és azoktól várja az igazi örömet, elégedettségérzést és nyugalmat.

Pedig ha végig gondoljuk, akkor a Biblia alapján azt kell látnunk, hogy csak az Istenben való szent örömmel van jövője, csak az az öröm fog megmaradni, ami Istennel kapcsolatos. Ami csak ehhez a romlott világhoz kötődik, ami evilági, az elmúlik, sőt igazából a bűnös öröm jajjá változik az ítélet napján, ahogy ezeknek az embereknek az énekei is – ahogy a próféta mondja. Mert nincs igazi öröm, amely örökké megmarad, csak az Úrban való, a mennyben csak az van. Erről az örömről vall Dávid a 16. zsoltárban, amikor azt mondja a 11. vers második felében: „*teljes öröm van Tenálad*” – nincs hiányérzet, azt mondja, teljes –; „*a Te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké*”, nem 1-2 órára. Vagy a szent sátorban való megjelenésről, az áldozatokról és a gyülekezet közösségéről ezt vallja meg a 42. zsoltárban: „*Szomjúhozik lelkem Istenhez, az élő Istenhez; mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?*” Gondoljuk át ezt, hogy mit mond. Mit jelent ez: „*mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?*” Nem az imádságra gondol, mert azzal bárhol, bármikor az Úrhoz fordulhatott volna, hanem az istentiszteletre. „*Mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?*” Dávid nem tudja, hogy Isten mindenütt ott van? Dehogynem tudja. Pont ezért koncentráltan az istentiszteletre gondol, és azt mondja, hogy „*szomjúhozik lelkem Istenhez, az élő Istenhez; mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?*” Az istentisztelet örömről beszél. És ez a lelki istentisztelet az, amiről Krisztus is beszélgetett a samáriai asszonnyal, amikor azt mondja neki, hogy nem a külsőségek a lényegesek, hogy melyik templomban imádod Istent, hanem hogy szívvel, hittel, lélekből tegyed ezt. Mert hiába vagy ott, ha a szíved nincs, az nem ér semmit, az inkább ítéletedre van. Istennek az számít, hogyan imádod Őt.

A képmutató istentisztelet bűne, amiről Ámós itt beszél, nyilvánvalóan ma is küzdelmet jelent sok gyülekezetbe járó ember számára. Elmennek a templomba, Isten követőjének mondják magukat, pedig valójában nem azok, és alig várják, hogy hazaérjenek a gyülekezetből, és folytassák az életüket. Nem okoz nekik igazi örömet az Isten előtti megjelenés, ahogy Dávid nevezi

AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

az istentiszteletet, hanem inkább a világ után sóvárognak. Miért? Mert attól félnek, hogy túl sok időt töltenek Istennel, illetve az Ő szolgálatával, és lemaradnak valami világról, valami más programról, ami pedig olyan nagy örömet okozhat nekik, legalábbis ezt hiszik. Az emberbe belenevelik ezt a félelmet, hogy jaj, csak nehogy lemaradjak valamiről, és közben pont, hogy a lényegről maradunk le. Azt hisszük, hogy a mennyiség a lényeg: minél több mindent, minél több programot, minél változatosabb kell, pedig nem ez a fontos. Az Úr elég egymaga. Őbenne van az igazi öröm. Szomorú látni, hogy sokan nem gondolnak bele, mennyi időt töltenek el Istennel, a Rá való figyelemmel, az Ő dicsőítésével, szolgálatával, és mennyit a világgal. A hét 168 órájából mennyit kap mennyei Atyánk tőlünk, és mennyit a világ, a magunkért, saját gyarapodásunkért és szórakozásunkért végzett munka? Pedig mi mással tudnánk jobban eltölteni az időt, ami korlátozottan áll egyébként rendelkezésünkre, mint az Istennel való együttléttel és az Ő tiszteletével? Sajnáljuk-e a 7. napot odaadni Istennek, azt számolgatva magunkban, hogy mennyi mindent elvégezhattünk volna vasárnap is? Pedig a szerelmes ember a lehető legtöbb időt akarja tölteni szerelmével, nem? Életünk mit tükröz: mennyire szeretjük mi az Urat?

Szomorú folyamat egyházunkban, hogy egyre több istentisztelet ennek a lelkeségnek a jegyében telik. Egyre rövidebb, 10-15 perces igehirdetések hangoznak csak el, holott Spurgeon korában egy istentisztelet minimum 1,5-2 órás alkalom volt, még akkor is, ha nem ő prédikált, és ez is kifejezte azt, hogy az Úrral együtt lenni mennyire jó, nem kényszer volt az. Lehet, hogy ez korunk emberének figyelemzavarával összefüggő jelenség, de sajnós az Ámós által említett lelkeség is az egyik oka ennek. Ráadásul több gyülekezet istentiszteletének nagy része lassan világi szórakoztatássá válik: egyre több világi zenével kísért ének hangzik el, izgalmas történetek, amiket bizonyágtételeknek mondunk, csak éppen Istenről nincs benne szó, és egyre kevesebb ige és igemagyarázat, mert az untat, az nem szórakoztat. Természetesen összetett kérdés ez, és sok oka van ennek a változásnak, én nem akarom sem megoldani ezt a kérdést, sem feltárni az okait teljes mértékben, de sajnós sokszor az áll a háttérben, hogy az emberek – szabad ezt a kifejezést használni – nem élvezik az Úrral való lelki közösséget az Ő igéjének hirdetésén keresztül, hanem világi vágyaikat akarják megélni és kielégíteni a gyülekezetben is. Mászt várnak el az istentisztelettől, mint amilyen célt annak szolgálnia kellene. Az istentisztelet is a világi kikapcsolódás és pihenés egyik módjává változik, mint a wellness hétvégék a szállodákban masszírozással meg minden más egyébvel, csak éppen lelki kielégülést várnak el az emberek az istentisztelettől, holott teljesen másfajta örömet kellene jelentenie számukra (az Úrral való együttléttel), mint az, amit a világ tud nyújtani. Szíveket az Úr-hoz emelő, Órá figyelő, gondolatokat megragadó, bűnbánatra, engedelmes-ségre, odaszánásra, szolgálatra indítónak kellene lennie számunkra az isten-

tisztelteknak. Istennek és nem az embernek kellene a központban lennie. Énnekem adatik meg az a kegyelem, hogy eljöhettek tisztelni az Urat, és nem úgy jövök, hogy na, mit tudtok adni nekem, és várom, hogy mit kapok. Ehhez azonban az kell mindenekelőtt, hogy szeressük az Urat, aki szól hozzánk, mert mindezeket az Úr Lelke az ígén keresztül végzi el bennünk. Ámós nyíltan kimondja: sokan gondolják úgy, hogy haszontalan az istentisztelet, az ünnep, sokkal hasznosabb lenne, ha a boltunkat kinyithatnánk. Nem származik belőle hasznom, és ez a szempont. Nem származik, mert nem lelki módon veszel részt, más után vágyódsz – mondja Ámós a kortársainak –, a boltod után vágyódsz, jó, hogy nincs hasznod az istentiszteletből. Ma is sokan gondolják így: hasznosabb lenne otthon a füvet lenyírnom, kirándulnom, otthoni munkát elvégezni, hétvégi műszakot bevállalnom, mint a vasárnapomat Istennel és a gyülekezet közösségében tölteni. Mindezek a vágyak, gondolatok csak tünetei az Úrral való megromlott kapcsolatunknak és bűnös szívünk vágyainak, amely e világhoz jobban kötődik, mintsem mennyei Atyánkhoz. Az emberek nem győznek világi élményeket, javakat, örömeiket gyűjteni mindent elnyelő szívükbe, mert sosem találkoznak az igazi megelégedettséggel, de nem is találkozhatnak, mert azt csak az Úrban kaphatja meg az ember, csak a Vele való kapcsolatban élheti át az elégedettséget, a megajándékozottságot, az igazi örömet.

Ez pedig a kulcskérdése mai igeszakaszunknak: kiben vagy miben elégzik meg a szíved? A világ nyújtotta dolgokban vagy az Úrban? Amikor Ámós leleplezi ezeket az embereket, ezt a kérdést szegezi nekik. Ti más után vágyódtok, azt hiszitek, hogy arra van szükségetek, és az elégít meg, holott az Úr lenne szükségetek. Dávid zsoltárai csodálatosak abban is, hogy milyen lelkülettel dicséri ő az Urat, és megmutatja, mennyi öröme és gyönyörúsége van Őbenne, az Ő személyében. Sok zsoltárban beszél erről. A 111. zsoltárban felsorolja azt, hogy személyesen mennyi mindenért ad hálát az Úrnak, és miért dicséri Őt a gyülekezetben. Legyen előttünk vezérfonal, emlékeztető arra, hogy az istentiszteleten mennyi mindenért dicsérhetjük az Urat. Zárásként hadd olvassam fel ezt a zsoltárt, hogy lássuk, mennyi okunk van arra, hogy az istentiszteleten az Urat imádjuk és magasztaljuk: *„Dicsérjétek az Urat. Dicsérem az Urat teljes szívből: az igazak környezetében és a gyülekezetben. Nagyok az Úrnak cselekedetei; kívánatosak mindazoknak, akik gyönyörködnek azokban. Dicsőség és méltóság az Ő cselekedete, és igazsága megmarad mindvégig. Emlékezetet szerzett az Ő csodálatos dolgainak; kegyelmes és irgalmas az Úr.”* (Van mire visszaemlékeznünk.) *„Eledelt ad az Őt félőknek; megemlékezik az Ő szövetségéről örökké. Cselekedeteinek erejét tudtul adta az Ő népének, nekik adva a pogányok örökségét. Kezeinek cselekedetei hűség és igazság; minden Ő végzése tökéletes.”* (A te és az én életemmel kapcsolatos minden döntése tökéletes.) *„Megingathatatlanok örökké és mindvégig; hűségből és egyenességből származottak. Váltáságot*

AZ ISTENTISZTELET ALATT HOL VAGY LÉLEKBEN?

küldött az Ő népének, elrendelte szövetségét örökre; szent és rettenetes az Ő neve. A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme; jó belátása van mindenkinek, aki ezt gyakorolja; annak dicsérete megmarad mindvégig.”

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, amikor Te megszólalsz, és a Te igédet élénk tárod, mint tükröt, akkor leleplezed szívünket, leleplezel bennünket, és mindazt, ami az óemberünkben van, ami kísért, ami félrevezet, amely bűnre csábít. Urunk, magunkra ismerünk, amikor arról van szó, hogy az istentiszteleteken bűnös szívünk hogyan próbálja elvonni a figyelmünket Rólad, a Te imádatodról, a Rád figyelésről, a Neked való éneklésről vagy az imádságról. Személyesen tapasztaljuk, hogy mennyire nem tudunk sokszor figyelni Rád.

És ennek függvényében áldunk és magasztalunk azért a kegyelemért, amikor ezt megadod, amikor megnyitod a szívünket, mint Lídiáét, és adsz nekünk olyan figyelmet, amely szinte csüng a Te szavadon. Köszönjük Neked Lelked kegyelmét és munkáját. Köszönjük, hogy ebben is meg akarsz újítani, téríteni bennünket. Látod egyen-egyenként szívünket, kérünk, hogy a nekünk megfelelő módon taníts és vezess bennünket, hogy az istentiszteleteink igazából Téged dicsőítsenek, hitből, szívből hadd jöhessenek, hogy szeressünk Téged teljes szívünkéből, teljes elménkéből, teljes lelkünkéből. Segíts, Urunk, ebben. És kérünk különösen azokért, akik lehet, hogy már évek vagy évtizedek óta ülnek templomokban, akár itt a mi gyülekezetünkben is, és még nem a Tied. Szólítsd meg őket, adj nekik új szívet, adj fület a hallásra, szívet az értésre, és kérünk, hogy könyörülj rajtuk, de mindannyiunkon is. Segíts, Urunk, hogy az istentiszteleteink ilyen lelki módon ne csak a megszokott külső cselekedetekben, hanem a szívekben is megújulhassanak.

Kérünk Téged, hogy könyörülj egyházunkon is. Látod, hogy milyen folyamatok zajlanak benne, látod, hogy ahogyan Izráel népe életében is volt egyfajta istentisztelet, egy kultusz, ami hamis volt, ehhez hasonló hogyan akar ma is teret nyerni, illetve több helyen hogyan gyökerezett meg. Kérünk, könyörülj rajtunk ebben is. Add, Urunk, hogy népünk felébredjen, Hozzád térjen, őszinte hittel tudjon Hozzád fordulni. Adj új éneket a mi szívünkbe és szánkba. És kérünk, hogy minden gyermekedet és szolgálodat bátorítsd fel arra, hogy ennek érdekében hirdesse az evangéliumot, és segíts, hogy a szavunkat a Neked odaszánt életünk is támogassa.

Így kérünk, hogy erősíts meg egyen-egyenként abban a közösségben, ahova helyeztél minket, szereteteink, családunk körében, barátaink, munkatársaink közt. Kérünk, hogy hadd lehessünk valóban gyertyává, amely világít a sötét szobában, hadd tükrözzük a Te fényedet, a Te szeretetedet tovább, és kérünk, hogy egyen-egyenként újíts meg bennünket, vagy éppen erősíts meg, hogyha megadtad kegyelmedből, hogy Téged őszinte szívvel és hittel dicsérjünk.

Könyörgünk népünkért, határon túliakért is. Te segítsd a háborús területeken élőket, adj testvéreinknek Benned való erősséget, hisz Te kőszikla vagy, és aki Rajtad áll, meg nem rendül. Kérünk, Urunk, hogy adj veszteségeikben vigasztalást, és azoknak is, akik nem a Tieid, Hozzád térést. Imádkozunk a népek vezetőiért, hogy adj nekik vágyat, törekvést a békességre. Hatalmadban áll ezt megtenni, ezért Tőled kérjük ezt.

Könyörgünk, hogy személyes dolgainkban is segíts és támogass bennünket. Köszönjük, hogy a gyermekek Neszmélyen lehetnek, áldd meg az ő együttlétüket is. Köszönjük nem csupán a jó időt, hanem a hirdetett igéket is, akár a csendességek során olvassák vagy közös alkalmon kapják. Kérünk, közöttük is adj újjászületéseket, hitben megerősödéseket.

És áldd meg, Urunk, minden gyülekezeti alkalmunkat, amikor nevedben jövünk össze, hogy valóban Te legyél a középpontban, és a Te szavadra tudjunk közösen is figyelni, és annak engedni.

Könyörgünk, legyél betegeinkkel, gyászolóinkkal. Te, aki a minden vigasztalás Istene vagy, erősítsd őket hitükben.

És kérünk, hogy minden helyzetben Te legyél velünk. Segíts, hogy juhaidként hadd halljuk meg a Te szavadat, és követhessünk Téged azon az úton, amelyen vezetni és járatni akarsz minket. Ha a viharokba vagy éppen a pihenésbe vagy a felüdülés idejébe vezetsz, segíts mindegyiket örömmel és alázattal elfogadnunk, bízva abban, hogy Te tudod, hogy mire van szükségünk.

Köszönjük, hogy Atyánkként gondoskodsz rólunk, és adsz nekünk mindent, legyen érte áldott a Te szent neved!

Ámen.

111 szöveg: Th. de Bèze | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: L. Bourgeois, Lyon, 1547

1. Há - lát a - dok, U - ram, né - ked,
Tel - jes szív - ből áld - lak té - ged
A hí - vek gyü - le - ke - ze - té - ben;
Meg - val - lom nagy di - cső - sé - ged,
És hir - de - tem di - csé - re - ted
É - le - tem - nek min - den ren - dé - ben.

2. Nagyok az Úrnak csudái, / És aki azt megtekinti,
Örvendez annak az ő szíve. / És az ő szent igazsága,
És ő dicső méltósága / Megmarad mind örök időkre.
3. Csudadolgait az Isten / Szerzette emlékezetben
Irgalmas és kegyes kedvéből. / Azoknak ételt ad bőven,
A kik őtet félik híven; / Emlékezik szövetségéről.
4. Népével nagy csudákat tett, / Hogy a pogányok örökét
Kezükbe adá őnékiek. / Merő hűség és tisztaság
És állhatatos igazság / Minden dolga az ő kezének.
5. Igaz minden ő hagyása, / Minden ő parancsolata,
Melyben semmi változás nincsen. / Az ő népét ő megmenté,
És ővelük kötést szerze, / Mely megmarad minden időben.
6. Szent és dicső az ő neve, / És az Úrnak ő félelme
A jó bölcsességnek kezdete. / Ki megtartja ő törvényét,
És megőrzi szent igéjét, / Annak megmarad dicsérete.